

2017

M. A. 3rd Semester

SANSKRIT

PAPER-301

Full Marks : 40

Time : 2 Hours

*The figures in the right hand margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers in their
own words as far as practicable.*

सर्वे प्रश्नाः संस्कृतेनैव समाधेयाः ।

1. यथेच्छमेकः प्रश्नः समाधेयः । 10

क) मम्मटानुसारं काव्यलक्षणं प्रतिपाद्यताम् ।

ख) का तावत् लक्षणा ? उपादानलक्षणा-लक्षणलक्षणयोरुदाहरणमुल्लिख्य
तयोः शुद्धत्वं निरूप्यताम् ।

2. सप्रसङ्गं व्याख्यायताम् —

क) सकलप्रयोजनमौलिभूतं समन्तरमेव रसास्वादनसमुद्भूतं विगलित-
वेद्यान्तरमानन्दम् । 5

अथवा

अतादृशि गुणीभूतव्यङ्गं व्यङ्गे तु मध्यमम् ।

ख) सर्वेषां प्रायशोऽर्थानां व्यञ्जकत्वमपीष्यते ।

5

अथवा

मुख्योऽर्थस्तत्र मुख्यो व्यापारोऽस्याभिधोच्यते ।

3. सलक्षणं सोदाहरणं द्वयं व्याख्येयम् —

5×2

अनुप्रासः शब्दश्लेषः अपह्नुतिः उपमेयोपमा ।

4. i) सयुक्तिकं सलक्षणमलङ्कारनिर्णयः क्रियताम् —

5×2

क) गुरुजनपरतन्त्रतया दूरतरं देशमुद्यतो गन्तुम् ।

अलिकुलकोकिलललिते नैष्यति सखि! सुरभिसमयेऽसौ ॥

ख) यदानतोऽयदानतो नयात्ययं न यात्ययम् ।

शिवेहितां शिवे हिंता स्मरामितां स्मरामि ताम् ॥

अथवा

ii) उभयोर्मध्ये पार्थक्यं निरूप्यताम् —

5×2

क) उपमोत्प्रेक्षयोः ।

ख) अनुप्रासयमकयोः ।

—o—